

Piotr Zawada

Praca socjalna realizowana przez Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej w Domu Pomocy Społecznej w Łące : studium socjologiczne

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 17/1, 225-232

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

PIOTR ZAWADA

PRACA SOCJALNA REALIZOWANA PRZEZ ZGROMADZENIE SIÓSTR OPATRZNOŚCI BOŻEJ W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁĄCE

Artykuł stanowi jedną z wielu prób ukazania złożoności problematyki opieki nad dziećmi upośledzonymi umysłowo, pracy realizowanej przez siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Domu Pomocy Społecznej w Łące. Działalność ta jest materialnym dowodem na realizowaną pracę socjalną przez przebywające w Łące zakonnice i pozostały personel, dla których godność osoby ludzkiej jest najważniejsza.

Miejscowość Łąka leży zaledwie 9 km od granic Rzeszowa i wchodzi w skład gminy Trzebownisko, która tworzą sołectwa: Łąka, Jasionka, Łukawiec, Stobierna, Tajęcina, Nowa Wieś, Perliczka, Trzebownisko, Wólka Podleśna i Zaczernie¹. W Łące znajduje się usytuowany w malowniczej okolicy, zbudowany prawie 500 lat temu pałac, który siostry ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej użytkują od 1860 r., prowadząc w nim Dom Pomocy Społecznej. W 1354 r. król Kazimierz w uznaniu zasług dla ojczyzny darował osadę Rzeszów wraz z okolicą (w tym Łąkę) Janowi Pakoślawicowi, który odtąd przybrał przydomek Jan Rzeszowski. Łąka przez następne lata w formie spadków przechodziła na własność rodu Pileckich, którzy byli wówczas właścicielami Łańcuta, a następnie Kostków, którzy to w 1586 r. wybudowali w Łące okazały pałac². Po śmierci Anny z Pileckich, żony Jana Kostki, posiadłość wraz z okolicą przeszła w ręce książąt Lubomirskich, którzy sprawowali nadzór właścicielski nad Łąką do roku 1720. Przez następne 55 lat w Łące rządzili Sanguszkowie. W 1775 r. Łąkę nabył Aleksander Morski, a następnie za sprawą mało rozważnego gospodarowania (zwłaszcza Zofii Czasnowskiej) wieś trafiła na licytację celem zaspokojenia wierzytelności. W 1835 r. Łąka trafiła ponownie do dóbr Łańcuckich, za sprawą zakupu tych terenów przez ordynata Łańcuckiego Alfreda Potockiego herbu Pilawa. W związku z tym, że

¹ Strona internetowa Urzędu Gminy Trzebownisko, www.trzebownisko.pl

² J. H a m p l e w i c z, A. G a r b a r z, *Służba dzieciom w instytucjach świeckich i kościelnych*. Rzeszów 1998, s. 91.

pałac w Łące w owym czasie nie przedstawiał walorów użytkowych, został po modernizacji przekształcony w budynek produkcyjny i służył jako fabryka sukna, która funkcjonowała do 1854 r. (w tym czasie dokonano rozbiórki II piętra pałacu). W 1854 roku jako wiano ślubne Łąka została przekazana Zofii (córce Alfreda Potockiego księżny Józefiny Czartoryskiej), która przyjęła nazwisko po mężu Dietrichstein. W tym samym roku Zofia wdrożyła swój plan stworzenia Zakładu dla dziewcząt, przeznaczając budynki pałacowe i niemalą gotówkę na ten cel. W skład Zakładu weszły nie tylko dawne zabudowania pałacowe i dworskie, ale przylegające do nich tereny, w sumie ok. 10 ha., na których znajdowały się stawy rybne, istniejące do dziś. Fundatorka i założycielka Zakładu hrabina Zofia Dietrichstein w swoich zamierzeniach chciała skierować aktywność zatrudnionych wychowawców na wychowanie dziewcząt osieroconych na przykładowe gospodynie wiejskie³.

W owym czasie Zakład dla sierot prowadzony był przez osoby świeckie, które podlegały bezpośrednio Zofii Hrabinie Dietrichstein. Po kilku latach samodzielnego kierowania Zakładem hrabina Zofia zwróciła się o pomoc do wyspecjalizowanego w pracy socjalnej zgromadzenia zakonnego. Wybór padł na Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej we Lwowie. 28 kwietnia 1860 r. do Łąki przybyły pierwsze siostry, które od 1 maja 1860 r. przejęły zarząd nad Zakładem, rozpoczynając od gruntownego remontu i modernizacji pałacu, ale także budowie od podstaw wielu dodatkowych pomieszczeń gospodarczych⁴. Pod aktem fundacyjnym z 11 kwietnia 1860 r. widnieją podpisy hrabiny Zofii i przełożonej Zgromadzenia, s. Antoniny Mirskiej, który został zatwierdzony przez Lwowski Ordynariat Łaciński oraz Sąd Krajowy we Lwowie 26 czerwca 1860 roku⁵. Hrabina Zofia działając charytatywnie postanowiła przeznaczyć znaczną kwotę pieniędzy, które były częścią jej ślubnego wiana na utworzenie funduszu, z obsługi którego odsetki przeznaczone były jako dodatkowe środki na funkcjonowanie instytucji. Tradycja wspierania biednych i osieroconych była pielęgnowana następnie w rodzie Potockich i przechodziła z pokolenia na pokolenie. Również Alfred Maria Józef hrabia Potocki w 1869 r. utworzył specjalny fundusz, który co roku dostarczał około 5000 zł, celem pokrycia kosztów funkcjonowania Zakładu (sióstr, pensjonariuszek i kapelana). Należy zaznaczyć, że hrabina Zofia zadbała nie tylko o zabezpieczenie materialne funkcjonowania Zakładu w Łące, ale także zobowiązała się do prowadzenia działalności duszpasterskiej dla wychowanek. Obowiązkiem kapelana była nauka religii, odprowadzanie nabożeństw i udzielanie sakramentów świętych.

³ M. Lisowski, P. Mierzwa, *Krótką historią Domu Sióstr Opatrzności w Łące Koło Rzeszowa*. „Zwiastowanie”. R. 1994, s. 94.

⁴ Za Księgą bilansową, Łąka 1920.

⁵ J. Hamplewicz, A. Garbarz, *Służba dziecku ...*, s. 91-93

W związku z doskonałą sytuacją finansową ordynacji Łańcuckiej, fundusze na bieżące funkcjonowanie Zakładu w Łące były regularnie wypłacane aż do wybuchu I wojny światowej. W latach 1914 do 1924 finansowanie zakładu przez Ordynata Łańcuckiego było wstrzymane. W tym czasie wychowanki i siostry ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej zatrudniały się do różnych prac w szwalni, a także kwestując, w ten sposób pozyskiwały fundusze na bieżące wydatki. Rodzina Potockich żywo interesowała się losami wychowanek z Łąki. Znane są przypadki wielu odwiedzin hrabiny Zofii i jego brata ordynata Alfreda. Dzieci bywały również regularnie zapraszane do Łącuta z okazji imienin właściciela Ordynacji Łańcuckiej, a także z okazji świąt.

Po wznowieniu regularnego finansowania zadań statutowych Zakładu w Łące (od 1924 r.) przez rodzinę Potockich, wznowiono remonty i modernizacje obiektów. Zakład w Łące (a zwłaszcza pałac) w latach 1928-1932 staraniem siostry przełożonej przeszedł generalny remont, w czasie którego wymieniono stropy, dach, zamontowano nowe piece i odnowiono elewacje. Z nastaniem II Rzeczypospolitej Polskiej w Łące ze zdwojoną siłą przystąpiono do realizacji zadań edukacyjnych adresowanych do wychowanek, tak aby w maksymalnym stopniu przygotować je do dorosłego życia. Dziewczęta uczono krawiectwa, hafciarstwa, gotowania i wszelkich prac domowych. Nauka odbywała się nie tylko na terenie zakładu, ale część podopiecznych mogło uczęszczać do szkoły powszechnej zlokalizowanej na terenie wsi Łąka. Dziewczęta oprócz praktycznej nauki zawodu i przysposobienia do samodzielnego życia uczestniczyły w intensywnym życiu religijnym. Na początku 1939 roku w Łące przebywało 60 wychowanek i 7 sióstr⁶.

Druga wojna światowa nie oszczędziła Zakładu w Łące, bowiem już w od 1940 r. rezydowały tu wojska niemieckie, a część pensjonariuszek najbardziej przydatnych do pracy fizycznej zostało deportowanych na roboty do Niemiec. W roku 1944 Łąka stała się centrum Zgromadzenia, ponieważ z powodu ofensywy na froncie wschodnim do Zakładu został przeniesiony cały nowicjat wraz z generalatem.

Od 1945 r. zaobserwowano gwałtowny wzrost liczby dzieci (sierot wojennych) przybywających po pomoc do Zakładu. Dzieła zniszczenia substancji materialnej dokonały również wojska radzieckie, które całkowicie zniszczyły wiele obiektów na terenie posiadłości. Dodatkowo reforma rolna zrealizowana w Polsce Ludowej zubożyła źródła dochodu. Konfiskacie uległy wszystkie grunty, które nie były wykazane w akcie notarialnym, a pozostawały w użytkowaniu przez siostry.

Za zgodą biskupa Franciszka Bardy, ordynariusza przemyskiego, w Łące erygowano dom nowicjatu. W kwietniu 1946 r. przybyły tam ze Lwowa ostatnie siostry, przywożąc najcenniejszą część majątku zgromadzenia, w tym ar-

⁶ M. L i s o w s k i, P. M i e r z w a, *Krótką historią...*, s. 97.

chiwum, wyposażenie kaplicy (tabernakulum, drogę krzyżową, antypedia i obrazy). Dnia 6 sierpnia 1947 r. zdecydowano się przenieść generalat z nowicjatem do Przemysła⁷. Aby utrudnić albo wręcz uniemożliwić pracę duszpasterską siostr opatrznościerek w Łące, ówczesne władze doprowadziły do przeprowadzki dzieci sierot bez dysfunkcji psychicznych do innych domów dziecka, pozostawiając jedynie najcięższe przypadki. Od 1954 r. Zakład w Łące, funkcjonował jako Zakład dla Dzieci Głęboko Upośledzonych. Pomimo trudności z pozyskaniem funduszy na bieżące utrzymanie i remonty obiektów Zakład był systematycznie odnawiany. W 1958 r. wymieniona nieszczelną stolarkę okienną, a w 1961 r. gruntownemu remontowi poddano świetlicę, wymieniono podłogi i klatkę schodową w baszcie pałacowej. W roku 1972 skupiono się na pomieszczeniach gospodarczych, a w roku 1975 cały pałac poddano generalnemu remontowi, odtwarzając wygląd z 1852 r. Podczas tego remontu również udało się zakonnicom dokonać modernizacji obiektu poprzez skanalizowanie sanitariatów wewnątrz pałacu i zainstalowanie centralnego ogrzewania. Tak przygotowany obiekt mógł pomieścić już około 100 pensjonariuszek. W 1985 r. arcybiskup Ignacy Tokarczuk, ordynariusz przemyski, konsekrował kaplicę w Zakładzie, co zbiegło się z 125 rocznicą pracy siostr w Łące. Na początku 1985 r. utworzono w Łące Szkołę Życia dla Dzieci Upośledzonych jako filię Szkoły Specjalnej nr 24 z Rzeszowa. Decyzją władz zakonnych od 1989 r. w Łące istnieje Dom Formacyjny dla Postulatu.

Na początku lat 90-tych kontynuowano działania zmierzające do podniesienia estetyki obiektów (odnowiono fasadę pałacu) i podniesiono standard bazy edukacyjnej, adaptując istniejący duży obiekt gospodarczy na salę gimnastyczną. W latach 2003-2004 zbudowano w Łące stajnię, a w następnym roku uruchomiono zajęcia rehabilitujące bazujące na hipoterapii. Na terenie Domu Pomocy Społecznej w Łące funkcjonuje od niedawna Katolicka Placówka Opiekuńczo Wychowawcza im. Antoniny Mirskiej, prowadzona przez siostry opatrznościarki, stanowiąca zupełnie odrębną placówkę wychowawczą. W wyniku przeprowadzonych w roku 2005 prac adaptacyjnych Zakład służy również jako ośrodek dla dzieci i młodzieży potrzebującej szczególnej opieki i wychowania od wczesnego dzieciństwa do pełnoletności. Placówka spełnia funkcje Domu Dziecka, realizując zadania opiekuńcze i wychowawcze na podłożu wiary katolickiej o charakterze otwartym⁸.

Współczesna działalność Domu Pomocy Społecznej w Łące opiera się o zasady narzucone przez polskie prawo i Ustawę z dnia 29 listopada 1990 r. z zasadami zblizonymi do tych obowiązujących w domach dziecka w Polsce

⁷ M. Lisowski, P. Mierzwa, *Krótką historia...*, s. 98.

⁸ R. Kwolek, *Skrócone studium naukowe – historyczne zespołu budynków dawnych stajni z założenia pałacowo folwarcznego Łące, gmina Trzebowniko*. Rzeszów 1997, s. 3-4.

przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Według dokumentów statutowych⁹, dom funkcjonuje w oparciu o umowę zawartą przez matkę generalną Marcelą Jakubie, a Ministrem Pracy i Polityki Społecznej ówczesnie reprezentowanego przez Jacka Kuronia, ze strukturą finansowania zapisaną w aneksach z 27 lutego 2003 r. do w/w umowy. Dom Pomocy Społecznej jak i pozostałe tego typu placówki stosują się do zasad funkcjonowania narzucanych przez Ministerstwo Zdrowia i realizują opiekę nad dziećmi w wieku od 3 do 18 lat z orzeczoną niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znaczącym, i głębokim. W Łące obecnie przebywają pensjonariuszki w wieku od 4 do 50 lat¹⁰. Kandydatów do Domu Pomocy Społecznej w Łące kwalifikuje się na podstawie orzeczeń lekarskich Poradni Zdrowia Psychicznego, Klinik Neurologicznych, Psychiatrycznych, także Szpitali Psychiatrycznych i Ogólnych. Podstawowym zadaniem Domu Pomocy Społecznej w Łące jest zapewnienie pensjonariuszkom, które nie potrafią samodzielnie egzystować w otaczającej je rzeczywistości, całkowitej opieki lub stworzenia warunków odpowiadających godności człowieka.

Dom Pomocy Społecznej w Łące został w latach 2004-2006 objęty Programem Naprawczym, w wyniku którego wykonano szereg prac adaptacyjnych, tak aby możliwa była realizacja wymogów opiekuńczych. Prace modernizacyjne polegały między innymi na zwiększeniu bezpieczeństwa pensjonariuszek (zamontowano nowoczesny system alarmowy i przeciwpożarowy) a także zwiększono poziom komfortu przebywających w Łące przez montaż uchwyty w łazienkach i windy umożliwiającej transport na II piętro pałacu. Od 2004 r. wszystkie pokoje zostały tak urządzone, że przebywa w nich jedynie po 2-3 osoby. Działanie prowadzone w ramach Programu Naprawczego były konsekwencją poleceń po przeprowadzonej przez NIK kontroli w roku 2003¹¹. Wysokie standardy stosowane są nie tylko odnośnie infrastruktury. Pracująca kadra posiada odpowiednie predyspozycje moralne i wymagane specjalistyczne wykształcenie pedagogiczne. Od kilku lat DPS w Łące funkcje dyrektora pełni Siostra Stefania Grycman, której udało się dodatkowo stworzyć w ośrodku niepowtarzalną rodzinną atmosferę, przy równoczesnym zapewnieniu pensjonariuszkom wymogów wychowawczych, opiekuńczych i rewalidacyjnych. Wychowanki przebywające w Łące podzielone są na 5 grup, po to aby prowadzone zajęcia dydaktyczne wychowawcze i rehabilitacyjne przyniosły najlepsze efekty.

W pierwszej grupie, która kieruje s. Irmina znajduje się 30 wychowanek w wieku od 12 do 47 lat. Podopieczne znalazły się w tej grupie w oparciu

⁹ Statut Domu Pomocy Społecznej w Łące, Umowa z dnia 19.07.1990

¹⁰ Pobyt ludzi starszych tłumaczy się przepełnieniem w tego typu ośrodkach w Polsce.

¹¹ Raport z kontroli DPS w Łące, przeprowadzonej przez NIK 30.06.2003 r.

o zdiagnozowaną: niepełnosprawność intelektualną, fizyczną, zespół Downa, charakteropatie, epilepsje, a także są tam osoby niesłyszące i niewidome. Wychowanki mają zapewnioną rehabilitację w formie: muzykoterapii, choreoterapii, prowadzone są zajęcia kulinarne, ogrodnicze, plastyczne, techniczne, rękodzieła a także nauki szycia na maszynie. Grupą II kieruje s. Emilia, która odpowiada za 21 pensjonariuszek w wieku od 14 do 50 lat, posiadające umiarkowany do głębokiego stopień niepełnosprawności zespół Downa, porażenie mózgowe po charakteropatie. III grupą kieruje s. Fabiola, mając w oddziale osoby w wieku od 17 do 50 roku życia. W grupie tej największym problemem jest opieka i pielęgnacja. Kolejną grupą kieruje s. Nikodema, odpowiedzialna za pensjonariuszki w wieku od 30 do 50 lat o głębokim i znacznym stopniu upośledzenia. Wychowanki te nie uczestniczą w zajęciach szkolnych, a jedynie są rehabilitowane. Ostatnią grupę tworzą (tzw. żłobek) wychowanki pomiędzy 4 a 50 rokiem życia. Osoby te są leżące i posiadają najgłębszy stopień niepełnosprawności intelektualnej. Za grupę tą odpowiada s. Hilara. Osoby zakwalifikowane do tego oddziału nie są w stanie nawiązać jakiegokolwiek kontaktu werbalnego, a jedynie pozawerbalny. To najcięższe przypadki, z którymi praca polega na opiece i pielęgnacji.

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Oświaty z 1998 r. wychowanki DPS'ów podlegają obowiązkowi szkolnemu. Od 1989 r. w DPS w Łące działa Szkoła Życia jako filia Zespołu Szkół Specjalnych nr. 24 z Rzeszowa. Od 2001 r. szkoła funkcjonuje jako filia Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Mrowli. DPS zatrudnia kadre nauczycielską przygotowaną do prowadzenia zajęć w ramach Zespołów Rewalidacyjnych. Spełniając obowiązek szkolny Siostry wzięły na siebie trud stworzenia odpowiedniej infrastruktury i zatrudnienia odpowiednio przygotowanej kadry pod kątem pracy z osobami upośledzonymi. W DPS w Łące funkcjonuje bogato wyposażona biblioteka, a baza dydaktyczna i mieszkaniowa jest dostosowana do osób z niepełnosprawnością intelektualną, celem realizacji wymogów standaryzacji.

Od podpisania aktu notarialnego 1860 roku pomiędzy hrabiną Zofią Dietrechstein a Matką Założycielką Antonina Mirską, Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej, stając się faktycznym właścicielem dóbr łąckich, przejęło na siebie poważne obowiązki. Początkowo pomoc niesiona opuszczonym sierotom została w 1954 r. rozszerzona o opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi. Od 1987 r. funkcje dyrektora pełni s. Stefania Grycman, która zarządza DPS wraz z zespołem w składzie: s. Teresilla, s. Natalia, s. Daniela. Wysiłki obecnego kierownictwa zostały uhonorowane odznaczeniem siostry dyrektor Złotym Krzyżem Zasługi¹², w uznaniu zasług w związku z prowadzona działalnością opiekuńczo – wychowawczą. Aktywność s. Stefanii Grycman zaowocowała w ostatnim czasie oddaniem do użytku sali rehabilitacyjnej

¹² Odznaczenie zostało wręczone przez wojewodę podkarpackiego Jana Kurpa w 2004 r.

[7]

wyposażonej w odpowiedni sprzęt i sali gimnastycznej¹³. Wszystkie to wraz z poprawą stanu infrastruktury i zatrudnieniu dodatkowej kadry pedagogicznej sprawia, że ośrodek w Łące należy do najlepszych tego typu placówek w regionie¹⁴. Z uwagi na wysoki stopień specjalizacji ośrodka kierowanego przez Siostrę Stefanie Grycman, DPS w Łące możliwa jest realizację wielu funkcji w opiece nad dziećmi z niepełnosprawnością¹⁵. Do najważniejszych należy funkcja dydaktyczno-wychowawcza realizowana w sposób odmienny od tej realizowanej w odniesieniu do dzieci zdrowych. Skomplikowany proces dydaktyczny prowadzony jest z grupą zakwalifikowanych pensjonariuszek w ramach Szkoły Życia w formie zajęć grupowych (obecnie z dziećmi pracuje 6 pedagogów posiadających specjalistyczne przygotowanie zawodowe). Kształcenie odbywa się do poziomu VI klasy jako nauczanie kompleksowe¹⁶. Stosowane metody zapewniają zakwalifikowanym uczennicom wszechstronny rozwój psychofizyczny, który kształtuje postawę gotowości do pokonywania trudności, samodoskonalenia, rozumienia i pozyskiwania niezbędnych umiejętności w przyszłości. Przykładem na realizację funkcji dydaktycznej jest realizowana w Szkole Życia tzw. „terapia przez pracę” podczas której wychowanki uczą się pracy w gospodarstwie domowym, ogrodnictwa czy chociażby korzystania z maszyny do szycia¹⁷. Najważniejszą zasadą przestrzeganą przez personel DPS w Łące jest traktowanie człowieka jako najważniejszej wartości. Funkcja opiekuńczo pielęgnacyjna, rehabilitacyjna i medyczna realizowana jest w stosunku do pensjonariuszek jako niezbędna, ponieważ umożliwia ona troskliwą opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie. Celem opieki jest tworzenie warunków materialnych i wychowawczych w prawidłowym rozwoju dziecka z wyszczególnieniem funkcji socjalno-bytowych, profilaktyczno-wychowawczych, a także rewalidacji i resocjalizacji¹⁸. Funkcje te realizowane są w DPS w Łące w oparciu o wytyczne MEN¹⁹, które ustalają zasady działalności placówek opiekuńczo wychowawczych. W Łące prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem muzykoterapii, hipoterapii, gimnastyki, dzieci mogą pracować i uczyć się na zajęciach plastyczno-technicznych.

¹³ Nowiny Dzieci, pontony i karpie, 30.04.1997.

¹⁴ Nowiny, Gdzie miłość wzajemna i wiara, 01.12.2004

¹⁵ J. S a d e l, Źródło Diecezji Rzeszowskiej One mają takie piękne życie wewnętrzne, Rzeszów 23. 01. 1994.

¹⁶ Zgodnie z Ustawą z dnia 10.08.1994 o ochronie zdrowia psychicznego, art. 7, ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

¹⁷ W. M o ł o Ń, Nowiny, Terapia i sens życia, 18.10.1993.

¹⁸ J. S t o c h m i o ł e k. *Kierunki rozwoju współczesnej pedagogiki opiekuńczej i specjalnej*. Częstochowa 1993, s. 25.

¹⁹ U. K a m i e Ń s k a, *Zarys metodyki opiekuńczo wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych farmach wychowania*. Kraków 2004, s. 87.

* * *

Celem niniejszego studium było zaprezentowanie dziejów Domu Pomocy Społecznej w Łące, nieustannie prowadzonego od 1860 r. przez członkienie Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej. W pracy zaprezentowano osiągnięcia związane z budową i modernizacją infrastruktury Domu, ale co najważniejsze ukazano w możliwie przejrzystej formie jakie procesy towarzyszą codziennej pracy Sióstr z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. Można w związku z tym pokusić o kilka wniosków:

1. Realizacja procesów opiekuńczo wychowawczych, pielęgnacyjnych rehabilitacyjnych umożliwia wychowankom DPS w Łące zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych należnych osobom ludzkim.

2. Siostry ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej pracujące w DPS w Łące stworzyły dzięki ogromnemu wysiłkowi optymalne warunki zbliżone do atmosfery domu rodzinnego, co z kolei skutkuje pełną posługą i opieką nad osobami niepełnosprawnymi intelektualnie.

3. Życzliwość, profesjonalizm i oddanie wychowankom DPS w Łące, sióstr i pracowników placówki umożliwiają przestrzeganie zasady poszanowania godności wychowanek i równego traktowania ich w pełnym poszanowaniu praw osoby ludzkiej.

Wspaniała atmosfera panująca w DPS w Łące, atmosfera pełna ciepła, miłości i zrozumienia bliźniego jest okupiona ciężką pracą zakonnic i personelu. Pracy tej niestety towarzyszy ciągła troska o pozyskiwanie środków na bieżące funkcjonowanie ośrodka. Osiągane wyniki w pracy z wychowankami stanowią wspaniałą nagrodę dla pracujących w DPS w Łące.

Social work realized through Congregation of the Sisters of Divine Providence at the Nursing Home in Łąka – a sociological study

Summary

The paper constitutes one of numerous attempts at presenting the intricacy of the care for mentally disabled children, the work performed by Lay Sisters from the Congregation of the Sisters of Divine Providence at the Nursing Home in Łąka. Such activity is tangible evidence for the realized social work done by the Sisters in Łąka and the remaining personnel for whom human dignity is of the highest value.

Transl. by Piotr Zawada